

Kunst is geen dromerij

Conservator Hilde Lobelle-Caluwé bij het Ursulaschrijn van Hans Memling, bewaard in het Brugse Memlingmuseum/Sint-Janshospitaal. (foto Joris Luyten)

Hilde Lobelle zegt: 'De afstand tussen mij en de hedendaagse kunst is groot. Ik blijf daar nogal redelijk onbewogen door. Het is eerder een gevoel van onwennigheid dat me overvalt tussen al die installaties. Ja, van hulpeloosheid zelfs.'

Dan bevalt de moderne muziek haar beter: 'De twintigste-eeuwse componisten nemen hun muziek en hun gehoor voor volwassen. Luister naar Alban Berg. Naar Schönberg. Die vertellen iets. Toen ik jaren geleden hoog van de toren blies met Leonard Bernstein, bekeek men mij meewang. Nu is Bernstein ingeburgerd. Klassiek. Tijden veranderen, goede muziek duurt eeuwig. Zet Mahler op. En Bach. Eeuwig.' Haar belangstelling voor vocale muziek kwam later ('Opera is zo mooi.'). Maar zwol aan tot een ware passie. Een passie voor gezang die in de tijd ophoudt bij de polyfone muziek ('Nee, dank u. Echt niet.'). Solisten vindt ze benijdenswaardig: 'Die kunnen zo ver hun zinnen doordrijven. Kunnen via de muziek zichzelf leren kennen. Kunnen zich uitleven ook. Kunnen een partituur doorgronden. Kunnen een compleet filharmonisch orkest omspitten. Solisten kunnen. Solisten mogen.'

Hilde Lobelle zegt: 'In het Memling-complex leef ik gelukkig en tevreden. De verzameling voert me door zoveel werelden. Hier zijn alle vormen van kunst samengebracht. Hier vallen alle mogelijkheden open. Een tentoonstelling over het zilver? Het kan. Een tentoonstelling over Memling? Het kan.' Wat Hilde Lobelle bijzonder boeit is de relatie tussen kunst en algemeen nut. Ze gaat bij het

Ursulaschrijn van Memling staan en ze zegt: 'Het schrijn bevatte oorspronkelijk een veertigtal relieken. De middeleeuwer benaderde het dus met veel schroom. Vervuld van vrome gedachten. Ging er voor knielen. Bidden. Ondertussen streelden zijn ogen een absoluut kunstwerk. Uit de archieven kon ik opmaken dat Pieter Pourbus het Sint-Ursulaschrijn op feestdagen kwam groeten. En hij was niet alleen. Groot en klein werd door het juweel aangetrokken. Je moet weten: het schrijn stond hier in de kapel. Centraal tussen de zieken. Elke dag werd het aanbeden. Elke dag bewonderd. Slechts veel later kreeg het een museumfunctie.'

Een overdaad aan raffinement hoeft voor haar niet altijd Grote Kunst op te leveren. In de middeleeuwen ging men niet altijd evenwichtig te werk, zegt ze. 'Wel hadden de ambachtslui zoveel zin voor afwerking en kwaliteit ontwikkeld dat adembenemende kunstwerken uit hun handen ontsprongen.' Hilde Lobelle trekt de lijn kunst/nut door als conservator van het Memling-museum: 'Kunst is geen dromerij. Kunst vraagt ook veel zorg. Kunst eist onderhoud. Wil uitleg. Verlangt verklaringen. Smeekt om toelichting. Als conservator heb ik me er bovendien toe verbonden om de collectie zo goed mogelijk voor de bezoekers en het nageslacht uit te stallen en te bewaren. En dit historisch pand moet

beschermd, onderhouden en ingericht worden. Het zijn allemaal taken die hoe dan ook rechtstreeks en onrechtstreeks met kunst te maken hebben.' Ook de (middeleeuwse) zin voor symboliek houdt haar aandacht vast: 'Wat zie ik? Wat stelt dit of dat voor? Wat betekent het? Die vraagstukken houden me wakker.'

Hilde Lobelle vraagt: 'Weet je wat werkelijk prettig is in dit leven? Iets leren kennen. Inzicht krijgen. En de emoties die deze ervaringen losweken op een of andere manier te leren verwerken. Dat allemaal is: louterend. Het kan in deze onbarmhartige tijden wat dwaas en overtrokken klinken, maar ik geloof in de factor cultuur als bron van levensvreugde.' Hilde Lobelle zegt: 'Thuis ben ik geen verzamelaar. Een onverstoorbare muur vind ik prachtig. En ik omring me graag met wat leegte. Daar zet ik dan mooie werkjes in. Vooral om die leegte te benadrukken en om de schoonheid naar het werk te laten terugkeren. Niets geen overdaad. Gewoon leven met een paar mooie dingen. Met ruimte. En met daarin: muziek.'

Paul De Moor

Opendeur: achter de coulissen van de musea

Brussel viert in april en mei 1994 Europa met een reeks manifestaties. De Koninklijke Musea voor Schone Kunsten organiseren naar aanleiding van dit "Feest van Europa" een opendeurdag op zondag 8 mei, aansluitend bij "Blikken op Brussel", een initiatief van de Stichting voor Kunst te Brussel. Op 8 mei staan niet alleen alle deuren van alle zalen van het Museum voor Oude en Moderne Kunst wijd open van 10 tot 17 u, maar ook een aantal reserves van het Museum voor Moderne Kunst. De bibliotheek en het restauratieatelier zijn toegankelijk voor de houders van de "Pass Culture & Arts", ter plaatse te koop. De educatieve

dienst organiseert voor de gelegenheid allerlei activiteiten, de "Midis du Cinéma" zorgen voor filmprojecties over kunst en aan de balie van Forum van het Museum voor Oude Kunst biedt de Artshop u gunstkoopjes aan. Afpraak dus op 8 mei in de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten Brussel, Regenschapsstraat 3, ingang van het Museum voor Oude Kunst of het Koningsplein 1-2, ingang van het Museum voor Moderne Kunst. Info: 02/508.32.11.

Luc Peire overleden

Foto: Nathalie Demeester

Op 7 februari 1994 overleed te Parijs de kunstenaar Luc Peire. Luc Peire (°1946 te Brugge) verbleef sinds 1959 te Parijs, maar bracht telkens de zomermaanden door in zijn atelier in Knokke. Luc Peire is één van de belangrijkste vertegenwoordigers van de constructieve-abstracte kunst. Vanuit het Vlaams expressionisme evolueerde zijn beeldtaal geleidelijk naar zuivere abstractie. Het verticalisme, dominant stijlkenmerk in het oeuvre, symboliseert voor Luc Peire de mens, het enig levend wezen dat staande leeft. "Horizontaal betekent voor mij de dood, rust, passiviteit. Verticaal daarentegen is activiteit, strijd, het leven zelf." Met de realisatie van zijn

Environment I in 1967 brengt hij de mens letterlijk in zijn oeuvre. Nadien projecteert Peire zijn artistieke visie ook in de omgeving: sinds 1968 realiseerde hij talrijke architecturale integraties. Zijn laatste bijdrage in de architectuur is de prachtige integratie in het metrostation Albert te Brussel, dat eind 1993 werd ingehuldigd. De kunstenaar laat een veelzijdig oeuvre na, dat tegelijk van een grote eenheid getuigt en dat zowel schilderijen, grafies, environments, gravures als integraties omvat. (Bie Demeester/Sint-Lukasgalerij)